

Фиқҳ дарслари (226-дарс) Баъзи нафл намозлар ҳақидаги маълумотлар (учинчи мақола)

19:00 / 13.04.2023 2861

7. Ҳожат намози.

يَفْوَأِيْبَلْنْبَهْلَلِدْبَعْنَعْ
يَبْنَلِرَنْعُنْعُهْلَلِإِضَرَ
مَلَسَوْهْيَلَعْهْلَلِإِلَصَ
هْلَلِإِلِهْلَتْنَأَكْنَمْهَلَأَقَ
مَدَآيَنَبْنَمَدَحَأَيَلِإِوَّهَجَأَ
نَسْحَيْلَفْهَاضَوَتَيْلَفَ

لَصُيُّلْ مُثْءُوضُولَا
يَلَعْ نْتُيُلْ مُثْ نْيَتَعْكَر
يَبْنَلَا يَلَعْ لَصُيُّلَوْهَلَلَا
مَلَسَوْهَيَلَعْهَلَلَا يَلَص
هَلَلَا مَلِإَهَلِإَلْ قَيُّلْ مُث
نَأْخَبُسُ مُمِيرَكْلَا مِيلَحْلَا
مِيَظَاعْلَا شَرْغَلِإَبَرَهَلَلَا
نِيَمَلَأْعَلِإَبَرَهَلُدَمَحْلَا
كَتَمْحَرَتَأْبَجُومَكُلَّأَسَأْ
مَيَنَعْلَا وَكَتَرْفَعَمَمَئَأَرَعَو
نَمَمَأَلَسَلَا وَرَبَلُكَنَم
إَلِإَمْبَنَذِيَلْعَدَتِإَلِإِمْثِإِلُك
هَتْجَرَفِإَلِإِمَهَأَلَوَهَتْرَفَغَ

﴿إِنَّمَا صَرَّلَ يَهُوَ حَلَّ وَ
نَيْمَحْارَلَ مَحْرَأَيْتَ يَصْقَ
جَامْبُونْبَوْ يَذْمَرْتَلَ أَوْرَ﴾

Абдуллоҳ ибн Абу Авфо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Кимнинг Аллоҳга ва Бану Одамдан бирортасига ҳожати бўлса,
яхшилаб таҳорат қилсин, сўнгра икки ракъат намоз ўқисин. Кейин
Аллоҳга сано ва Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга салавот
айтсин. Сўнгра:

«Ҳалийму Кариим Аллоҳдан ўзга ҳеч илоҳу маъбуд йўқ. Улуғ
Аршнинг Робби Аллоҳ покдир. Оламларнинг Робби Аллоҳга ҳамдлар
бўлсин. Мен Сендан раҳматингни вожиб қилувчи, мағфиратингни
тақозо қилувчи нарсаларни ва ҳар бир яхшиликдан ғаниматни, ҳар
бир ёмонликдан саломатни сўрайман. Менинг ҳеч бир гуноҳимни
қўймай мағфират қилгин, ҳеч бир ғамимни қўймай кушойиш қилгин,
Ўзинг рози бўлган ҳеч бир ҳожатимни қўймай, албатта чиқаргин. Ё
Арҳамар Роҳимийн», десин», дедилар».

Термизий ва Ибн Можа ривоят қилишган.

И мом Ибн Ҳажар: «Бу намозни шанба куни сахар ўқиб, талаби ҳожат қилиш
мандубдир, чунки Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ким
шанба куни эрталаб талаби ҳожат қилса, талаби ҳал бўлади. Унинг ҳожати
раво бўлишига мен зоминман», деб марҳамат қилганлар», деган.

Албатта, дуонинг арабча матнини ёдлаб олган яхши.

8. Тавба намози.

لَاقْهُنَعُهُلَلا يَضَرِّي لَعْنَعْ
نَمْتُعْمَسْ أَذِإِلْجَرْتْنُكْ يَنِإِ
هُلَلا يَلْصَهُلَلِلْوُسَرْ
يَنَعَفَنْ أَثِيَرَحْ مَلَسَوْهُيَلَعْ
نَأْءَاشْ أَمْبُهُنَمْهُلَلا
يَنَثَرَحْ أَذِإِوْهِبْ يَنَعَفْنَيْ
هِبْأَحْصَأْنَمْلُجَرْ
يَلَفَلَحْ أَذِإِفْهُتْفَلْحَتْسَا
وُبَأْ يَنَثَرَحْهُنِإِوْهُتْقَدَصْ
تُعْمَسْ لَاقْقَدَاصَوَهُوِرْكَبْ
هُلَلا يَلْصَهُلَلِلْوُسَرْ
نَمْأَمْهُلُوقَيْ مَلَسَوْهُيَلَعْ
هُمُوقَيْ مُثْ ، أَبْنَذُبِنْذِي لُجَرْ

مُثْرَه طَيَّفَ رَهَطْ مُثْرَه
 سَيْتَ عَرْفَه لِلْأَهْلِ إِلَغَ رَفَعَ
 لِلْأَهْلِ دَهْرَه أَرْقَه مُثْرَه

اللَّهُ يُحَبِّلُ وَأَعْتَصِمُوا ١٠٢ مُسْلِمُونَ وَأَنْتُمْ إِلَّا فَانْقَذَكُمْ

رَخَآيَلِ إِلَيْنَا نَعْمَتَ وَأَذْكُرُوا تَفَرَّقُوا وَلَا جَمِيعًا
 لِلْأَهْلِ دَهْرَه يَذْمُرْتُلِ اهْلَه وَرَهَه
 حَامِجَه

Али розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Мен қачон Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан бир ҳадис эшиитсам, Аллоҳ менга ундан Ўзи хоҳлаганича наф берадиган одам эдим. Қачон у зотнинг саҳобаларидан бири менга ҳадис айтса, мен ундан (гапи тўғрилигига) қасам ичишни талаб қилардим. Агар у қасам ичса, (гапини) тасдиқ қилардим. Менга Абу Бакр бир ҳадис айтди. Зотан, у содиқдир:

«Мен Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Қайси бир одам гуноҳ қилиб қўйиб, сўнгра туриб, таҳорат қилиб намоз ўқиса, кейин

Аллоҳга истиғфор айтса, албатта, Аллоҳ уни мағфират қилади», деганларини эшитдим. Сүнгра у зот «Улар қачон фаҳш иш қилсалар ёки ўзлариға зулм қилсалар, Аллоҳни эсларлар ва гуноҳларига истиғфор айтурлар», оятыни охиригача қироат қилдилар», деди».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Аслида тавба намозсиз ҳам, хоҳлаган пайтда бўлиши матлуб. Лекин намоз ила бўлгани кучли ва қабули осондир. Намоз мўминнинг силоҳи, дейилгани ҳам шундан. Мўмин киши намоз ила ҳар қандай қийин нарсага ҳам осонлик билан эриша олади. Ожиз банда гуноҳ иш қилиб қўйса, иймони уни дарҳол тавбага чорлаши зарур. Қилиб қўйган гуноҳи учун афсусда қолган мўмин инсон дарҳол таҳорат қилиб, тавба намози нияти ила икки ракъат намоз ўқиб олишга ўтмоғи лозим. У гуноҳига надомат қилиб, намозида чин қалбдан тавба қилиб, Аллоҳга роз айтиб, бу гуноҳни бошқа қайта қилмасликка қатъий аҳд қилса, Аллоҳ таоло унинг гуноҳини мағфират қилади.

9. Авваабийн намози.

Бу намоз шом намозидан кейин ўқилади ва олти ракъат бўлади. Аввал тўрт, кейин икки ракъат ёки икки-икки ракъатдан қилиб ўқилади.

Аллоҳ таоло Исро сурасида:

۲۵

عَفُورًا لِلَّا وَيَنْكَانَ فِإِنَّهُ^{وَ}رَأَمَعْنَوْرٌ يَنْبَرِسْرَعْ

«Албатта, У сертавбалар учун сермағфиратдир», деган (25-оят).

رَأَمَعْنَوْرٌ يَنْبَرِسْرَعْ
يَنْلَأْنِإِنْ يَرْبَطْلَأْ

نَمْ لَاقَ مَلَسَ وَهِلَعُ هَلَلا
تِسْ بِرْعَمْ لَدَعَبْ هَلَصْ
وَلَوْهُبْ وُنْدُهَلْ تَرْفُغَتْ تَاعَكَرْ
نَحَبْ لَرَدَبْ زَلْتِمْ تَنَاكْ

Имом Табароний Аммор ибн Ясир розияллоху анхудан ривоят қилган ҳадисда:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ким шомдан кейин олти ракъат намоз ўқиса, агар денгиз кўпигича бўлса ҳам, гуноҳлари мағфират қилинур», дедилар».

لَيْضَرَرَمْعَنْ بَارَنَعْ
لَلَأْلُوسَرَلَاقْ لَاقَ مَلَسَ وَهِلَعُ هَلَلا
نَمْ مَلَسَ وَهِلَعُ هَلَلا هَلَصْ
تِسْ بِرْعَمْ لَدَعَبْ هَلَصْ
نَيْبَاوَلَا نَمْ بِتْكِتَاعَكَرْ

Ибн Умар розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким шомдан кейин олти ракъат намоз ўқиса, авваабийнлардан (тавба қилувчилардан) деб ёзилур», дедилар».

10. Таҳажжуд намози.

Бу намознинг ози икки, кўпи саккиз ракъатдир.

رَبُّكَ يَبْعَثُكَ أَنْ عَسَىَ لَكَ نَافِلَةً بِهِ فَتَهَجَّدُ الْيَلَيلَ وَمَنْ

٧٩
مَحْمُودًا مَقَامًا

Аллоҳ таоло:

«Кечанинг баъзисида у ила бедор бўл. Сенга нофила бўлсин. Шоядки, Роббинг сени мақтовли мақомда тирилтирса», деган (ИсроСураси, 79-оят).

Ушбу оят ила таҳажжуд намозига тарғиб қилиш Қуръонда келгани эслатилмоқда. Кечаси бир ухлаб туриб ўқиладиган намоз таҳажжуд намози деб аталади.

Шунингдек, бу намозни «қиём намози» деб ҳам айтилади. Аввал бошда бу намоз вожиб бўлган эди. Бир йилдан кейин вожиблиги насх қилинган.

هـلـلـا يـضـرـهـمـأـمـأـ يـبـأـنـعـ
 هـلـصـهـلـلـلـلـوـسـرـنـعـهـنـعـ
 هـلـأـقـمـلـسـوـهـيـلـعـهـلـلـا
 هـلـيـلـلـلـمـأـيـقـبـمـكـيـلـعـ
 هـنـيـحـلـأـصـلـأـبـأـدـهـنـإـفـ
 هـلـإـهـبـرـقـوـهـوـمـكـلـبـقـ
 هـتـأـئـيـسـلـلـهـرـفـكـمـوـمـكـبـرـ
 هـهـيـأـورـيـفـوـمـثـإـلـلـهـنـمـوـ
 هـدـسـجـلـلـلـنـعـعـأـدـلـلـهـدـرـطـمـوـ
 هـمـكـأـخـلـلـأـوـدـمـحـأـوـيـذـمـرـتـلـأـهـأـرـ

Абу Умома розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сизларга кечанинг қиёми лозимдир. Чунки у сизлардан олдинги солиҳларнинг одатидир. У Роббингизга қурбатдир. У ёмонликларга каффоротдир. У гуноҳларни қайтарувчидир», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«У жисмдан дардни қувувчидир», дейилган.

Термизий, Аҳмад ва Ҳоким ривоят қилишган.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5
октябрдаги 03-07/7013-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.